

16) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 34:**Forslag til folketingsbeslutning om borgernes ret til at kræve kommunale og regionale folkeafstemninger.**

Af Aage Frandsen (SF) og Kristen Touborg (SF).
(Fremsat 22/10 2004).

17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 45:**Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for folkeafstemning i kommune og amt.**

Af Line Barfod (EL) m.fl.
(Fremsat 4/11 2004).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling**Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):**

Som formanden lige nævnte det, behandler vi her tre beslutningsforslag under et; to fra SF og et fra Enhedslisten.

SF har fremsat et forslag, B 33, om, at der skal afholdes nyvalg til kommunalbestyrelser og regionsråd i løbet af valgperioden, hvis mere end halvdelen af det antal vælgere, der stemte ved det seneste ordinære valg, kræver det.

SF har endvidere fremsat et forslag, B 34, der for det første indebærer, at der skal afholdes bindende folkeafstemning i kommuner og regioner, hvis 10 pct. af de vælgere, der var stemmeberettigede ved seneste valg, kræver det. For det andet indebærer forslaget, at et konkret emne skal sættes til debat og afstemning i kommunalbestyrelse og regionsråd, hvis 5 pct. af de vælgere, der var stemmeberettigede ved sidste valg, kræver det. Så håber jeg, at jeg her har gengivet forslagene rimelig fair.

Sammen med de to forslag fra SF er der så forslaget fra Enhedslisten, B 45, der indebærer, at der skal afholdes folkeafstemning om spørgsmål i kommuner og amter, hvis 10 pct. af de stemmeberettigede vælgere kræver det.

Se, ingen af disse forslag er jo nye, tværtimod har vi her i Folketingssalen flere gange behandlet lignende eller identiske forslag. Senest har vi i maj i år behandlet spørgsmålet om nyvalg til kommunalbestyrelser og amtsråd og om folkeafstemninger i kommuner og amter. Det var dengang Enhedslisten, der bragte spørgsmålet op, og regeringen kunne ikke støtte forslagene.

Lad mig slå fast med det samme, at regeringen stadig ikke kan støtte forslagene.

Det første hovedspørgsmål vedrører som sagt afholdelse af nyvalg i valgperioden på initiativ fra vælgerne. Kommunalbestyrelser vælges jo efter de gældende regler som bekendt for en 4-årig periode uden mulighed for nyvalg i denne periode, og det er efter regeringens opfattelse i bund og grund en fornuftig ordning, som giver kommunalbestyrelsen ro til at varetage de kommunale anliggender, som kommunalbestyrelsen har det øverste ansvar for.

En mulighed for at udskrive valg i løbet af valgperioden vil efter vores opfattelse svække kontinuiteten og svække den langsigtede planlægning i det kommunalpolitiske arbejde. Det kan frygtes, at kommunalpolitikernes lyst til at træffe nødvendige, men måske mindre populære beslutninger mindskes. En udskiftning af kommunalbestyrelsen i valgperioden vil endvidere harmonere dårligt med ønsket om at fastholde de folkevalgte på deres ansvar til at træffe beslutninger på hele lokalbefolkningens vegne.

En mulighed som den her foreslåede vil derfor ikke alene forringe og vanskeliggøre kommunalpolitikernes arbejde, men vil også kunne forringe effektiviteten i kommunestyret. Desuden kan der være en risiko for, at en mulighed for at udskrive nyvalg på vælgerinitiativ og måske navnlig truslen om det vil kunne misbruges til politisk pression mod en kommunalbestyrelse. Det vil kunne skabe uro om det politiske arbejde, sådan som vi kender det politiske arbejde i landets kommunalbestyrelser.

Nu fremhæver SF som begrundelse for forslaget, at der kan opstå helt ekstraordinære situationer, hvor flertallet i en kommunalbestyrelse direkte handler imod det, der var forudsætningen for valget. SF nævner to tilfælde, hvor nyvalg kan komme på tale, tilfælde, hvor kommunalbestyrelsesmedlemmer i forbindelse med konstitueringen skifter side, og tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har misrøgtet kommunens økonomi.

Som eksempel på det første, at skifte side, nævnes sagen fra Fakse Kommune i 1993, hvor to folkevalgte efter valget i forbindelse med konstitueringen forlod deres parti og skiftede side. Det er bestemt beklageligt og ikke noget eksempel til efterfølgelse, hvis politikere, der er valgt ud fra en bestemt forudsætning og bestemte løfter til vælgerne, efter valget ikke holder, hvad de lover.